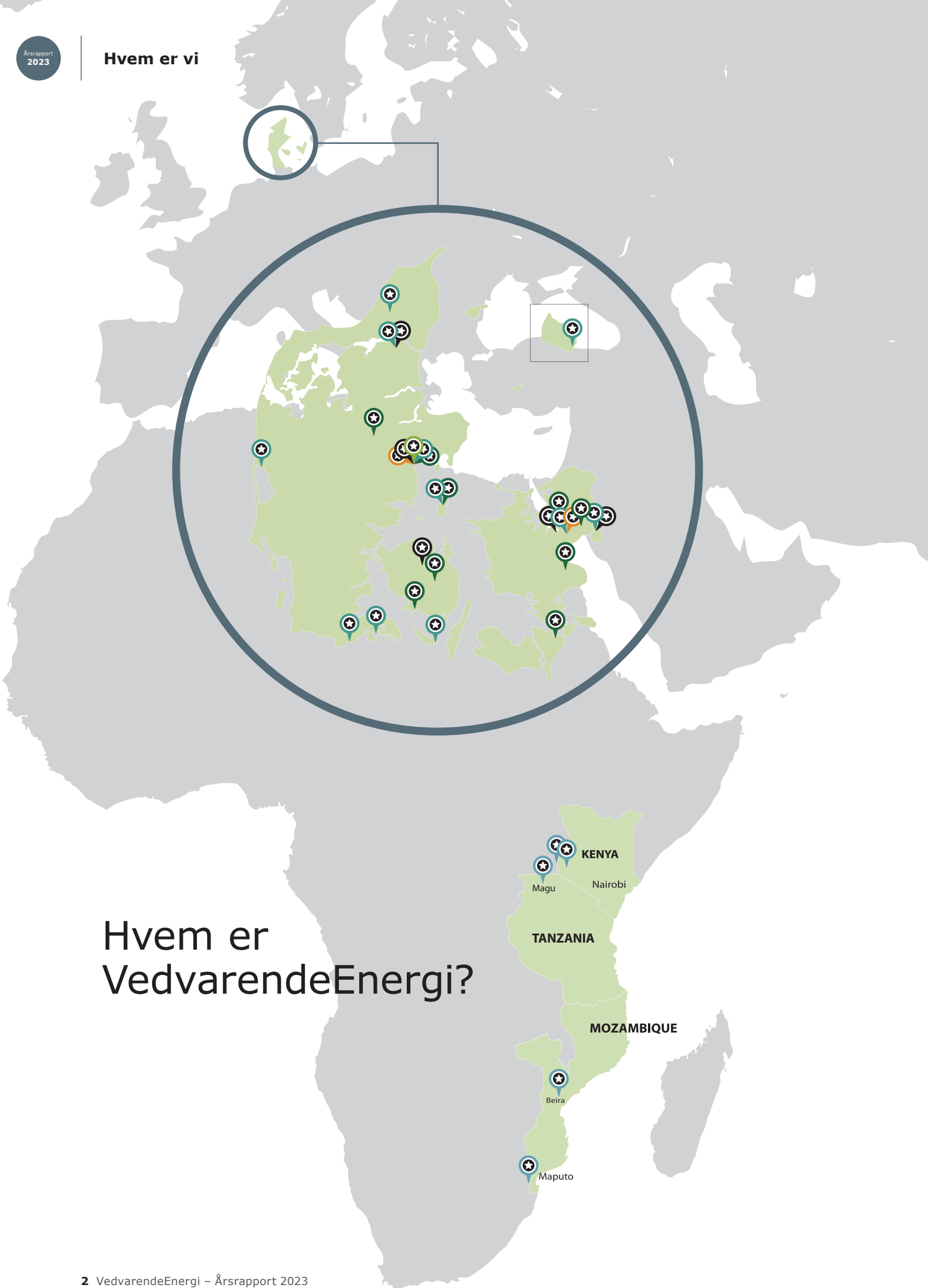

Årsrapport 2023

 VedvarendeEnergi

Hvem er VedvarendeEnergi?

Internationalt engagement

De alvorlige konsekvenser af klimaforandringerne accelererer – og Afrika er det kontinent, der rammes allerhårdest. At afbøde klimakrisen, og hjælpe de mest sårbare befolkningsgrupper, er en fælles opgave på tværs af lande og kontinenter. Derfor er VedvarendeEnergi aktiv i internationalt udviklingsarbejde i Kenya, Tanzania og Mozambique. Her samarbejder vi med ni lokale civilsamfundsorganisationer omkring klimatilpasning, klimafinansiering og *advocacy* for demokratiske rettigheder til fattige småbønder, hvis fødevareproduktion er udfordret af ekstremt og svingende vejr, naturressourcer under pres samt manglende politisk indflydelse. Gennem politisk arbejde og direkte støtte til klimatilpasningsaktiviteter arbejder vi og vores partnerorganisationer på at sikre klimafinansiering og -tilpasning til de fattige og klimaudsatte småbønder.

UngEnergi

UngEnergi er VedvarendeEnergis ungdomsorganisation, som fokuserer på handlingsorienterede og bæredygtige ung-til-ung aktiviteter. Udover at arrangere mange aktiviteter på festivaler og gymnasier, udvikler de frivillige i UngEnergi løbende kampagner, *happenings* og events, der på en sjov og opfindsom måde viser unge vejen frem mod en mere bæredygtig og klimavenlig adfærd – fra affaldsindsamlinger og genbrugstips til atomkraftdebatter og klimafilmmvisninger. UngEnergi har lokalforeninger spredt udover hele landet på både Fyn, Jylland og Sjælland.

Lokalforeninger

Rundt omkring i hele landet ligger 11 lokale energi- og miljøforeninger, som er tilknyttet VedvarendeEnergi. Foreningerne drives af frivillige ildsjæle, der bruger deres fritid på at påvirke lokalpolitikkerne, og oplyse borgerne om vedvarende energi og bæredygtigt miljø – bl.a. ved at indsende høringssvar på kommunernes klimaplaner samt arrangere foredrag og udstillinger.

GRØNT VÆRKSTED

Under navnet GRØNT VÆRKSTED har VedvarendeEnergi været med til at opstarte en række grønne reparationsværksteder – drevet af frivillige – rundt omkring i landet. Hvert værksted bidrager til mere bæredygtighed og grøn omstilling i deres lokalsamfund ved at hjælpe deres medborgere med at reparere alt fra elektronik og møbler til tøj og cykler, så tingene får et endnu længere liv – og der bliver mindre affald på genbrugspladsen. Flere værksteder arrangerer også andre grønne aktiviteter, som de frivillige har interesse for: På Stevns tilbyder værkstedet vejledning om energiforbedring af boliger, på Samsø etablerer de vandreruter i naturen, i Stubbekøbing inviterer de til grønne sanketure – og meget mere. GRØNT VÆRKSTED holder til på både Fyn, Jylland og Sjælland – og alle steder er der flere værksteder på vej.

EnergiTjenesten

EnergiTjenesten er VedvarendeEnergis selvstændige rådgivningsenhed, som tilbyder uvildig rådgivning om ressource- og energibesparelser samt vedvarende energi i hele landet. De hjælper både borgere, boligforeninger og mindre virksomheder, men også landets kommuner og kirker med råd og vejledning indenfor energi, klima og bæredygtighed. Alle steder arbejder EnergiTjenesten med både tekniske og adfærdsgulerende løsninger, der hjælper med at spare på energien og skabe en grønnere dagligdag.

Sekretariatet

VedvarendeEnergis sekretariat holder til i hjertet af Aarhus i den gamle chokoladefabrik Elvirasminde. Herfra hjælper og servicerer alle medarbejdere vores lokale foreninger og frivillige, koordinerer vores internationale arbejde, og varetager landsdækkende projekter og kampagner med fokus på bæredygtighed, energi, miljø og klima. Alt vores arbejde – uanset om det foregår internationalt, på sekretariatet eller ude i vores lokalafdelinger – handler om at skabe en mere bæredygtig og retfærdig verden, og at få alle med i den grønne omstilling.

Et år med nationalt klimanøl og solidt grønt bundtræk fra EU's Green Deal

I det store hele blev 2023 ikke et mindeværdigt klima-år i Danmark. Derimod kom 2024 godt fra start: Endelig kom Svarer-udvalget med deres anbefalinger til en CO₂-afgift på landbruget. Men straks sendte en klimahandlingslammet regering anbefalingerne i trepartsudvalg, og der er nu lagt op til at landbrugets CO₂-afgift for alvor bliver en armlægning. Til næste valgkamp risikerer vi derfor at få endnu skarpere optrukne linjer mellem land og by, klimaforkæmpere og klimabenægtere, unge og gamle, eliten og folket.

Det er netop den bekymring, som ligger til grund for VE's kontinuerlige arbejde med at gøre den grønne omstilling til folkeeje. Aldrig har vores arbejde været vigtigere.

Mens vi i Danmark bakser med politisk tovtrækkeri, har EU vist sig anderledes handlekraftig i udrulningen af Green Deal's mange underaftaler i både 2023 og 2024. For nyligt fik vi et grønt bygningsdirektiv, som endelig sætter grønne mål for energieffektiviseringen af den eksisterende bygningsmasse i EU. Det er svært som forening ikke at tænke: Det er jo det, vi har sagt i årtier – den grønneste energi er den, vi ikke bruger. Men glædeligt, at der nu er kommet et direktiv – selvom det bestemt kunne have været endnu grønnere.

Herudover har EU vedtaget en aftale om 'retten til reparation,' der indeholder flere af de elementer, som Right to Repair-bevægelsen har efterspurgt i årevis, bl.a. et krav om reparationsindeks i alle EU-lande, som tillader forbrugerne at vælge produkter efter deres reparérbarhed.

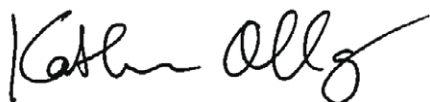
Der er ingen tvivl om, at vores grønne værksteders mangeårige erfaringer med hvilke ting og sager, der er mest reparerbare, vil være værdifulde i udrulningen af et reparationsindeks i Danmark – og at reguleringen af EU's indre marked er en enorm grøn muskel i omstillingen til cirkulær økonomi, hvis den politisk bruges rigtigt.

Også udenfor EU er der politiske initiativer i gang, som skal sikre grøn omstilling og klimatilpasning. I Kenya, Tanzania og Mozambique er klimatilpasning blevet prioriteret i de kommunale budgetter, og borgerne – der for alvor mærker effekterne af et mere uforudsigeligt vejr og flere klimakatastrofer – inddrages mere og mere i kommuneplanerne. VE, vores partnere i det globale syd og mange andre afrikanske civilsamsfundsorganisationer arbejder fortsat på at sikre klimafinansiering til klimasårbare lande. Det er en fælles forpligtigelse på tværs af lande og kontinenter – ligesom vi i det globale nord også er forpligtigede overfor det globale syd til at leve mere bæredygtigt.

Tilbage i Europa har vi også fået et nyt EU-direktiv for vedvarende energi, som skal hjælpe med netop det. Her er fokus bl.a. på uafhængighed af russisk gas og olie, mindre brug af de klimaskadende fossile brændsler i det hele taget – og brug af langt flere vedvarende energikilder. Heller ikke i denne omgang lykkedes det atomlobbyen at få klassificeret kernekraft som vedvarende energi i direktivet.

Kernekraftlobbyen har ellers fået godt tag i den danske befolkning – og det har vi i VE's bestyrelse besluttet os for at gøre noget ved. I 2024 arbejder vi på at lave en plan for en oplysningskampagne og et sagligt modsvar til atombegejstringen. Vi slår det fast én gang for alle: Kernekraft er ikke vedvarende energi, og bliver det aldrig.

Kathrine Olldag

Forperson for VedvarendeEnergi

Hvert år udfordrer UngEnergi landets gymnasier til at udvikle og afprøve idéer til en mere bæredygtig livsstil i én uge i november – mens de har det sjovt. Gymnasiet med de bedste idéer vinder 10.000 kroner til at udvikle endnu flere bæredygtige koncepter. I 2023 deltog hele 52 gymnasier over hele landet – og årets vinder blev Vestskovens Gymnasium.

Noah fra HTX Vestskovens klimaråd

Noah Hyldgård er i gang med sit første år på HTX på Vestskoven Gymnasium i Albertslund. Her sidder han i skolens klimaråd sammen med 14 andre elever. De mødes frivilligt et par gange om måneden i frikvartererne for at diskutere, hvordan skolen kan blive mere bæredygtig.

Da Vestskoven Gymnasium i november deltog i årets Fem Fede Dage – arrangeret af UngEnergi – var det netop på klimarådets initiativ. I løbet af de fem dage var klimaet i fokus, og eleverne afprøvede små, men vigtige tiltag for at leve mere bæredygtigt. Og arbejdet gav pote – for Vestskoven Gymnasium vandt konkurrencen!

På skolen bidrog konkurrencen til, at det i mindre grad føltes som en sur pligt at leve mere klimavenligt, og mere som en sjov og spændende udfordring, der åbnede muligheder for nye forbrugsvalg og livsstile indenfor alt fra mad til elektronik. Særligt dét at åbne nye muligheder lykkedes skolen med, mener Noah:

”Det var fedt at få mulighed for at arbejde med klima på en praktisk og hverdagsagtig måde.”

Hans personlige højdepunkt var ”mad-mandag,” hvor han serverede insektproteinbarer som et bæredygtigt

alternativ til frikadeller og grillet kylling. Det faldt ikke i god smag hos alle, men det gjorde til gengæld ugens generelle fokus på klima blandt de naturinteresserede HTX-elever. Noah forklarer:

”Personligt går jeg meget op i videnskab, og synes det er spændende, hvordan andre folk har det med det. Hvorfor retter folk sig efter videnskaben – eller hvorfor ikke? Og hvordan kan man skubbe på, for at få folk til at følge en klimavenlig vej? Det synes jeg er spændende!”

I det hele taget er Noah optaget af, hvad man kan gøre for at begrænse klimaforandringerne – og hvordan vi sammen kan skabe en lidt bedre verden på trods af den modstand, der kan være overfor grøn omstilling:

”Jeg ved ikke, hvad mere jeg kan gøre, udover at sortere mit skrald, så det er rart at kunne være med til at rykke noget ved at deltage i Fem Fede Dage. Det er fedt at arbejde sammen med andre, der har samme mål. Der er en modstand, som man skal samarbejde om at overvinde. Det er fedt at kæmpe for sagen,” fortæller Noah, og tilføjer, at han helt sikkert vil deltage i Fem Fede Dage igen i 2024.

VedvarendeEnergi mobiliserer civilsamfundet ved at skabe handlemuligheder for alle

Mobilisering af civilsamfundet har altid været – og er fortsat – et bærende element hos VedvarendeEnergi. Vi ønsker at skabe sammenhæng mellem vores folkelige mobilisering, praktiske aktiviteter og politiske arbejde. Det gør vi med udgangspunkt i konkrete problemstillinger og i borgernes behov og interesser, men også ved at søge bæredygtige løsninger i fællesskaber og gennem partnerskaber.

I de senere år har vi – med udgangspunkt i vores strategi – øget vores fokus på at henvende os til og mobilisere grupper, der ikke naturligt bliver inkluderet i den grønne omstilling. Det gælder både i vores danske og internationale indsatser, hvor vi arbejder for at skabe handlemuligheder for alle borgere, når det gælder bæredygtighed, klimatilpasning og grøn omstilling.

I Danmark inddrager vi en stor gruppe af frivillige og partnere i vores arbejde, der alle bidrager til den grønne omstilling gennem konkrete aktiviteter som f.eks. reparationer og klimaformidling. Internationalt styrker og inddrager vi fattige og udsatte befolkningsgrupper, og hjælper dem med at sikre deres livsgrundlag, som mange steder er truet af både klimaforandringer og politisk ustabilitet. Læs mere om hvordan vi bl.a. arbejdede med mobilisering i 2023 på næste side.

GRØNT VÆRKSTED: Tre nye værksteder og flere aktiviteter

I 2023 har GRØNT VÆRKSTED fortsat mobiliseret lokalsamfund omkring grøn omstilling og fællesskab – med støtte fra VELUX FONDEN. Tre nye værksteder er kommet til i Faaborg, Stubbekøbing og Aarhus, og flere gamle værksteder har fået vokseværk. I Faaborg er laden i Grubbe Mølle blevet ombygget til værksted; Stubbekøbings værksted er blevet til Det Grønne Fællesskab, hvor de frivillige laver reparationer og arrangerer grøn fællesspisning mm., og i Aarhus har de forberedt åbningen af et gør-det-selv-syværksted. I Langå har de udvidet, så der er plads til flere reparationer og frivillige, på Stevns er de lykkedes med at få lokaler på genbrugspladsen, og i Ballerup er der for alvor kommet gang i byggeri og reparationer. I 2024 fortsætter væksten med nye værksteder i Skærbæk, Silkeborg og Hørning.

”Grøn i Verden” sætter fokus på bæredygtige initiativer fra verden omkring os

I 2023 søsatte VE projektet ”Grøn i Verden” med støtte fra Udenrigsministeriets OpEn-pulje. Målet var at oplyse og engagere unge etniske minoritetsgrupper fra danske ungdomsklubber i klima, grøn omstilling og global udvikling. Det er sket gennem en fotoserie, der indfanger grønne hverdagshistorier fra livet i Mombasa i Kenya og Ramallah i Palæstina – og f.eks. viser hvordan borgerne genbruger og sparer på ressourcer, når de dyrker køkkenhaver og udnytter deres skrald. Sammen med en række aktiviteter lagde billederne op til refleksion over den måde, vi lever på i Danmark, og hvad vi kan lære af andre lande. Med det udgangspunkt har de unge skabt deres egne fortællinger om den grønne fremtid, de ønsker sig, med AI-billeder. Projektet fortsætter i 2024, hvor alle fotos udstilles på Gellerup Bibliotek i Aarhus.

Grønne FGU-fællesskaber giver mere bæredygtige mærkedage

I 2023 fortsatte VE’s samarbejde med FGU-skolerne. Det skete bl.a. med et nyt projekt, ”Grønne FGU-fællesskaber,” støttet af VELUX FONDEN. Grønne fællesskaber, hvor man inspirerer og lærer af hinanden, rummer et stort potentiale til at skabe mere bæredygtighed. I projektet opbygger vi derfor fællesskaber omkring mærkedage som halloween, jul og valentinsdag, og hvordan de kan fejres mere bæredygtigt. Igennem undervisningsforløb og workshops er FGU-eleverne på FGU Aarhus blevet klædt på til at komme med deres egne bud på, hvordan mærkedagene gøres grønnere. Det har ført til stemningsfulde fejringar uden overforbrug, hvor eleverne bl.a. har brugt ægte edderkoppespind og tomme konservesdåser som halloween-dekorationer. Projektet fortsætter, og breder ud til flere skoler, frem til midten af 2026.

EnergiTjenesten: Rådgivning om CO2-reduktion og grønne jorde hos kirkerne

I 2023 har EnergiTjenesten fortsat sit mangeårige samarbejde med folkekirkerne, og bl.a. rådgivet om energi og kirkernes jorde. Som landets tredjestørste jordbesidder har folkekirken et stort potentiale til at bidrage til grøn omstilling og mere natur på jordområder, der tidligere især er blevet forpagtet ud til landmænd. I 2023 har EnergiTjenesten rådgivet flere kirker om hvordan jorden kan bruges anderledes – f.eks. har de anbefalet træbeplantning, afgræsning samt installation af solceller til Haslund Kirke og Nørre Galten Kirke. Derudover har EnergiTjenesten lavet klimakataloger for 13 menighedsråd med forslag til tiltag, der skal hjælpe kirkerne med at nå deres målsætning om 70 procents CO2-reduktion. Samarbejdet med kirkerne fortsætter i 2024, hvor også kommunerne og deres klimaplaner kommer mere i fokus.

UngEnergi: Rekord til Fem Fede Dage

I 2023 afviklede UngEnergi flere aktiviteter – bl.a. den tilbagevendende klimakampagne og -konkurrence Fem Fede Dage. I fem dage spædes teoribøger og skærmundervisning i landets gymnasieklasser op med klimaworkshops og konkurrencer om hvem, der kan udvikle de mest kreative og bæredygtige idéer til hvordan man i hverdagen kan gøre en lille, men vigtig forskel for klimaet. 52 gymnasier deltog – et rekordhøjt antal – og konceptet blev også udrullet på erhvervsskolerne. I 2023 løb Vestskoven Gymnasium med hovedpræmien på 10.000 kr. De sikrede sig sejren ved bl.a. at afholde en bæredygtig kulturdag, og overvejer at bruge præmien på at opsætte vindmøller på skolens tag. I 2024 er planen at konceptet skal udbredes til endnu flere skoler – også erhvervsskoler.

Internationalt: Nødhjælp i Mozambique efter cyklonen Freddy

I 2023 krydsede Freddy – den længstvarende tropiske cyklon nogensinde – det sydlige Indiske Ocean over fem uger i februar og marts. I perioden ramte den Mozambique to gange, og det førte til massive ødelæggelser med tab af menneskeliv, intern fordrivelse, tab af landbrugsafgrøder og husdyr samt beskadigelse af tusindvis af bygninger og kritisk infrastruktur. Livaningo, vores partner i Mozambique, iværksatte en nødhjælpsindsats med fokus på at takle fødevareremangel, forhindre akut underernæring og reducere sygdom – med støtte fra CISU’s nødhjælpspulje. Indsatsen nåede ud til næsten 4000 personer fra 1000 udsatte familier i det klimasårbare land. Mozambique er et af de lande, som rammes værst af ekstremt vejr, og pga. klimaforandringerne vil den tendens fortsætte. Derfor vil vi også i fremtiden yde nødhjælp, når klimakatastrofer opstår.

I 2023 indledte VE samarbejde med flere danske landsbyer om at udvikle lokale energifællesskaber, der skal forsyne dem med egenproduceret og grøn energi. Mens VE står for de tekniske, organisatoriske og juridiske undersøgelser, tilbyder EnergiTjenesten rådgivning til landsbyerne, som har taget stort ejerskab over projektet.

Michaël fra Haastrup Energifællesskab

Michaël Desveaux bor i Haastrup på Fyn, hvor han er formand for landbyens energifællesskabsforening. Han har været med til at starte foreningen i 2022, da energipriserne var på himmelflugt. Det skabte interesse for grønne og vedvarende energiløsninger i byen, forklarer Michaël:

”Det startede med nogle høje regninger på el og gas, hvorefter nogle borgere i byen samledes for at undersøge mulighederne for at få fjernvarme og solceller. Vi bor et sted, der er kendt for sit stærke fællesskab, og vi ville undersøge mulighederne for en kollektiv energiløsning for på længere sigt at have nogle stabile energipriser.”

Det førte til at foreningen i 2023 blev en del af VedvarendeEnergi's nyopstartede energifællesskabsprojekt sammen med fire andre landsbyer. Fælles for dem alle er, at de lokale borgere har et ønske om at drive deres egen bæredygtige og lokale energiforsyning, f.eks. med egenproduceret sol- og vindenergi.

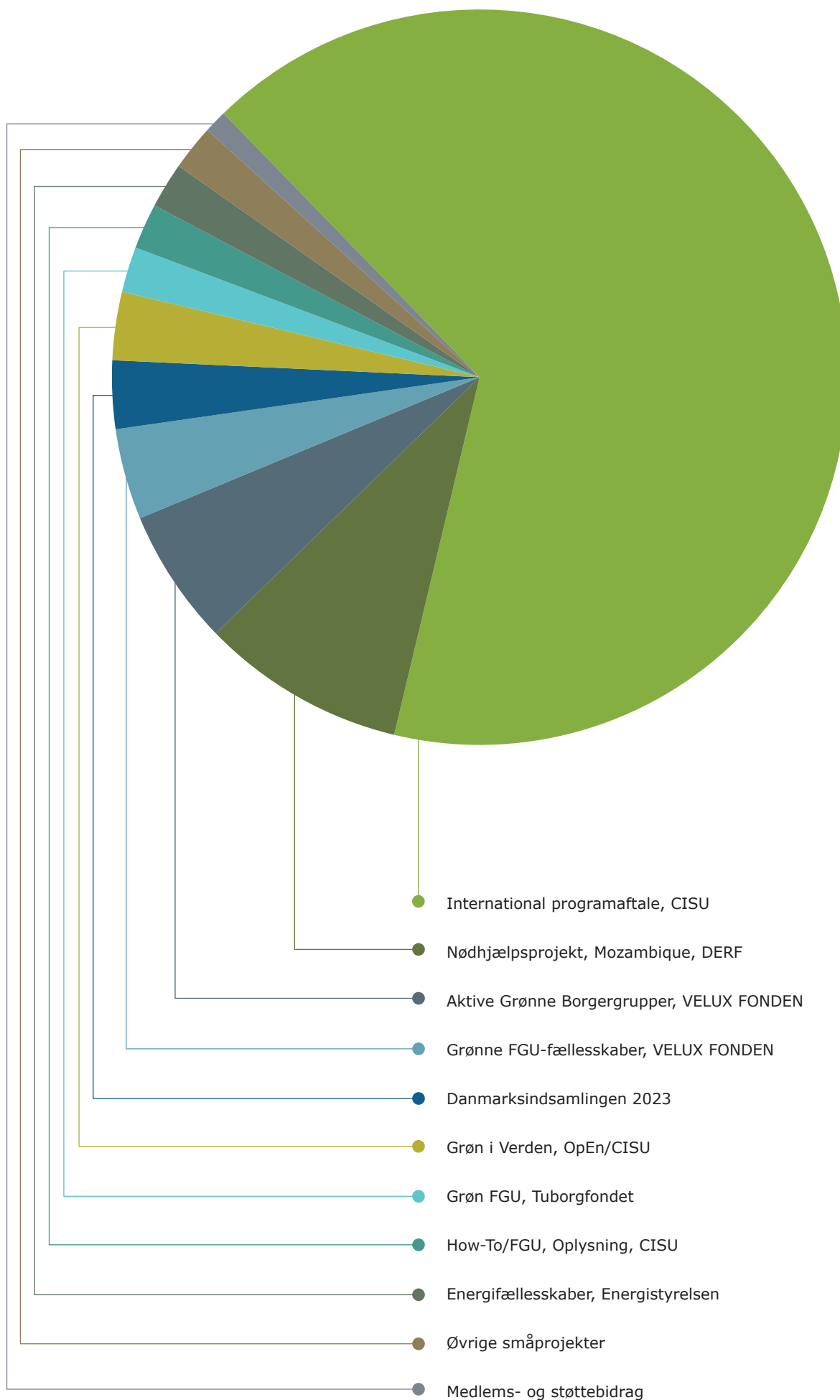
Med støtte fra VedvarendeEnergi gik Haastrup Energifællesskab i gang med at undersøge mulighederne for energifællesskaber, og forstå de mange begreber og regler på området. De gik også i gang med at un-

dersøge praktiske spørgsmål som hvor højt borgernes energiforbrug er, og hvor meget strøm der er behov for i byen.

Midt på året tog Haastrup Energifællesskab det næste skridt, da de på et sommermøde talte om nabobyen Jordløse, som også er med i VedvarendeEnergi's energifællesskabsprojekt: Midt imellem Jordløse og Haastrup står nemlig en vindmølle, som var blevet sat til salg. De to landsbyer blev enige om at gå sammen om at købe den. Dog udviklede salget sig ikke helt som forventet.

”Ejeren af vindmøllen trak salget tilbage pga. skattemæssige spørgsmål. Men det lykkedes os at indgå en aftale om forkøbsret, så når møllen sættes til salg igen, har vi mulighed for at købe den. Derfor har vi snakket med Jordløse om, at nu skal vi gøre os klar – både økonomisk og organisatorisk – så vi er helt klar til at købe, når vi får chancen igen,” fortæller Michaël.

Derfor er Haastrup og Jordløse blevet enige om at slå deres to energifællesskaber sammen til ét. Det sker formelt i foråret 2024 på en generalforsamling – og herefter håber Michaël, resten af Haastrup og Jordløse, at vindmøllen snart er til salg igen.

VedvarendeEnergi skaber politisk indflydelse med afsæt i konkrete projekter og aktiviteter

Vores arbejde for at få politisk indflydelse tager afsæt i vores konkrete projekter og aktiviteter. På den måde sikrer vi en klar sammenhæng mellem det, vi arbejder for politisk, og de aktiviteter og projekter, som vi laver – uanset om arbejdet foregår lokalt, nationalt eller globalt.

I Danmark prioriterer vi desuden at lave politiske indsatser, som gør det muligt for den enkelte borger at tage del i den grønne omstilling – understøttet af vores strategiske målsætninger.

I vores internationale aktiviteter er det at søge politisk indflydelse en integreret del af vores arbejde. I det globale syd arbejder vi for at sikre bedre klimatilpasning og -finansiering samt bedre muligheder for fattige og udsatte grupper netop ved at hjælpe dem til at få politisk indflydelse. Politisk indflydelse og demokratiske rettigheder blandt borgerne er afgørende for at sikre klimatilpasning og grøn omstilling.

Læs mere om hvordan vi bl.a. fik indflydelse på politiske tiltag i 2023 på næste side.

Internationalt: Klimatilpasning på den politiske dagsorden i Kenya og Tanzania

I 2023 afsluttede vi vores fireårige projektprogram i Kenya og Tanzania. Her har vores ni lokale partnerorganisationer i samarbejde skabt gode resultater: Deres politiske arbejde har sikret at klimatilpasning er blevet prioriteret i de kommunale budgetter; 25 landsbyer har udviklet lokalplaner og bidraget til kommuneplanerne, og der er nu mere åbenhed og inddragelse af borgerne i kommunerne. 2023 blev også året, hvor vi sammen med partnerne udviklede det nye program for 2024-2027 – finansieret af CISU. Målet er at styrke fattige småbønders modstanddygtighed overfor klimaforandringerne. Det skal ske gennem fortsat politisk arbejde for et styrket civilsamfund, hvor borgerne bidrager til kommunernes lokalplaner for klimatilpasning – og gennem direkte støtte til konkrete tiltag som kunstvanding og diversificering af afgrøder.

Deltagelse i COP28: Mere vedvarende energi og fokus på bæredygtig livsstil

VE deltog i årets COP28 i Dubai, hvor verdens lande bl.a. vedtog at brugen af vedvarende energi på verdensplan skal tredobles, og indsatsen for energifektivisering skal fordobles frem mod 2030. Landene blev også enige om at oprette en fond for klimatab og -skader, som det blev lovet sidste år. The Global Stocktake, en evaluering af hvordan det går med de globale klimaplaner, blev gennemført, og et arbejdsprogram for en retfærdig omstilling blev vedtaget. Og for første gang blev det indskrevet i klimaaftalen, at alle lande skal omstille væk fra fossil energi. Udover at følge forhandlingerne, arrangerede VE, INFORSE og andre partnere en udstilling og et par *side-events* med fokus på lokale energi- og klimaløsninger i det globale syd samt mere bæredygtig livsstil.

Debatten om atomkraft kulminerer – men VE siger stadig "Atomkraft? Nej tak!"

I de sidste par år er debatten om atomkraft igen blusset op herhjemme – og i 2023 er det kulmineret: Klimarådet har for første gang set på, hvordan atomkraft vil fungere i Danmark – også som et evt. supplement til vind- og solenergi – og konkluderet at man ikke bør satse på atomkraft i den danske elforsyning. Alligevel afholdt Folketinget en høring om, hvad fjerde generation af atomkraft kan bidrage med i Danmark – og Novo Nordisk Fonden investerede 120 millioner kroner i et forskningsprojekt, som skal støtte udviklingen af atomkraft i Danmark. VE har fremsat krav om, at forskningen skal sikre bæredygtige løsninger – og det kan medvirke til at forhindre forskningen. I 2024 fortsætter vi med at følge atomkraftdebatten tæt, og deltage under mottoet "Atomkraft? Nej tak!"

Revision af elforsyningsloven og nye lokale energifællesskaber

I foråret 2023 blev elforsyningsloven revideret – og VE har i den forbindelse bidraget med flere hørings-svar. Vi har bl.a. argumenteret for bedre muligheder for at dele el lokalt i energifællesskaber, der forsyner lokalområder med egenproduceret, grøn energi. Efter revisionen er det tilladt at have fælles lokale solcelleanlæg i landsbyer, mens det endnu ikke er tilladt at dele anlæg på tværs af bygninger i boligselskaber. På den baggrund har vi – med støtte fra Energistyrelsens energifællesskabspulje – opstartet et nyt projekt i samarbejde med flere landsbyer, hvor vi er med til at oprette lokale energifællesskaber. Derudover har vi været med til at stifte organisationen Energifællesskaber Danmark, der arbejder for at fremme energifællesskaber gennem netværk og vidensdeling. Projektet og arbejdet med energifællesskaber fortsætter i 2024.

VE på folkemøderne: Energifællesskaber, reparationer – og klimafotos fra Kenya

VE var med til flere folkemøder i 2023: Til Folkemødet på Bornholm satte vi fokus på forskellige aspekter af grøn omstilling gennem en række events – bl.a. en fernisering af klimafotos fra Kenya, og en debat om hvordan vi i Danmark og EU bedst når klimamålene. I Middelfart deltog vi i Klimafolkemødet med en bod, hvor vi satte ansvarligt forbrug, reparationer, cirkulær økonomi og civilsamfundets rolle i omstillingen i centrum. Derudover stod vi bag flere arrangementer på scenerne, hvor fokus var på energifællesskaber og deres potentiale i den grønne omstilling. I 2023 deltog vi også på Energiens Folkemøde med et oplæg om, hvordan og hvor hurtigt vi i Danmark og EU kan omstille til vedvarende energikilder.

Arrangementer om EU, energi og klima – og klimaseminar på Christiansborg

I 2023 arrangerede vi en stribe arrangementer med fokus på EU, klima og energi med støtte fra Europa-Nævnet. Arrangementerne blev til i samarbejde med lokale grønne foreninger rundt omkring i landet – bl.a. VE's lokalforening i København, Energi- og Miljøgruppe Stevns, Grønt Omstillingsforbund Roskilde og Miljø- og Energicentret i Høje Taastrup. Her arrangerede vi bl.a. workshops og infomøder om muligheder og forhindringer i forhold til at oprette lokale energifællesskaber i Danmark, hvilken rolle EU spiller, og hvilke EU-regler, der er på området. I februar 2024 kulminerer de mange arrangementer i et klimaseminar på Christiansborg, hvor vi sætter fokus på klimaomstilling fra EU, klimahandling fra civilsamfundet og cirkulær økonomi.

Rundt om i landet ligger en række grønne værksteder, som bidrager til grøn omstilling og mere bæredygtighed i deres lokalsamfund. Samtidigt er de sociale samlingssteder for værkstedernes frivillige, som mest er 60+. I 2023 blev der etableret flere nye værksteder – og ét af dem ligger på biblioteket i Ballerup.

Pil fra Ballerup Bibliotek

Pil Hodal er aktivitetsudvikler og projektleder for Verdensmålsfestivalen på Ballerup Bibliotek. Her arbejder hun bl.a. med at udbrede viden om FN's 17 verdensmål, og give borgerne mulighed for lokalt at handle på dem. Som en del af arbejdet er Pil tovholder for GRØNT VÆRKSTED Ballerup, der holder til på biblioteket.

Værkstedet åbnede dørene i marts 2023 – og her var Pil sammen med de frivillige med til at sætte retningen for det nye initiativ. De frivillige ønskede, at værkstedet skulle være et fællesskab, hvor både de og andre borgere mødes om en fælles mission: At genbruge mere og producere mindre nyt – bl.a. ved at reparere de ting, de har, og at bygge nyt ud af genbrugsmaterialer.

Lige siden har GRØNT VÆRKSTED Ballerup været mødested for de frivillige og andre borgere, der arbejder på egne reparations- og byggeprojekter. I dag udgør værkstedet et grønt fællesskab på biblioteket, hvor der også er stort fokus på det sociale.

”Det er fedt, at vi med værkstedet er med til at skabe et rum, hvor nogle ældre borgere kan komme ned og mødes med hinanden, og hygge sig sammen,” forklarer Pil.

Udover at styrke det sociale liv og den grønne omstilling lokalt, bidrager værkstedet til konkrete projekter og praktisk arbejde på biblioteket. De frivillige har bl.a. været med til at lave en BRIO-togbane til børneafdelingen, og de har bygget en stor reol af genbrugstræ, som står i bibliotekets unge-afdeling.

”De frivillige har virkelig været en god hjælp for biblioteket på den måde – og samtidigt så taler hele tanken bag GRØNT VÆRKSTED direkte ind i det arbejde, jeg laver, som handler om at inddrage borgerne og skabe handlemuligheder for dem i forhold til verdensmålene,” fortæller Pil.

Og her passer GRØNT VÆRKSTED ind på flere måder: Som et socialt samlingssted støtter værkstedet op om verdensmålene for trivsel og sundhed; Samtidigt bidrager værkstedet til at sætte fokus på ansvarligt forbrug og genbrug blandt borgerne – dermed understøtter det verdensmålene, der handler om klima, miljø og forbrug.

I 2024 fortsætter arbejdet – bl.a. med et projekt, hvor der skal bygges og opsættes 400 fuglehuse rundt omkring i Ballerup. Det skal de frivillige være med til som en del af byens verdensmålsfestival.

I 2023 afsluttede VE vores fireårige projektprogram i Kenya og Tanzania. I 2024 starter vores nye program, hvor målet er at styrke fattige småbønders modstandsdygtighed overfor klimaforandringerne. Det skal ske gennem fortsat politisk arbejde og direkte støtte til klimatilpasningstiltag – bl.a. agro-økologiske metoder.

John fra Awendo i Kenya

John Okelo Otiep bor i Awendo, Migori i Kenya, hvor han dyrker landbrug med frugt- og grøntsagsproduktion samt dyrehold. Den økologiske farm han har i dag, har han haft siden 2001. Tidligere har han dyrket traditionelt landbrug, men med tiden er John blevet mere og mere engageret i sit fag, og det resulterede i, at han begyndte at sætte spørgsmålstegn ved det traditionelle landbrug og dets metoder.

”Jeg indså, at jeg ikke kunne brødføde min familie på den her måde. Jeg begyndte derfor at prøve forskellige metoder af, og fandt et miljøprogram hos en NGO, som jeg blev en del af. Her fik jeg gode råd til hvordan jeg kunne bære mig ad, jeg modtog frø til at plante afgrøder, og de tilbød hjælp med teknologi, der lettede arbejdet. Siden har jeg kun arbejdet med bæredygtigt, økologisk landbrug,” forklarer John.

Med miljøprogrammet fik John kendskab til en lang række af agro-økologiske metoder, som han siden har videreudviklet. Og det har været en nødvendighed: For klimaforandringerne har gjort det langt vanskeligere at dyrke jorden end tidligere, og det er svært at få tilstrækkeligt udbytte af afgrøderne. Det skyldes at regn- og tørketiden ikke falder, som den plejer, at afgrøderne får flere og nye sygdomme, og

at jorden er udpint og af dårligere kvalitet – og det påvirker høsten.

”Når klimaet ændrer sig, forsøger vi også at ændre os. Klimaforandringerne vil påvirke os – derfor arbejder jeg med Smart Climate-teknologien,” fortæller John.

Det betyder, at han bl.a. planter mange forskellige slags afgrøder – også tørkeresistente – og flere forskellige typer plantes sammen på ét jordstykke for at undgå at sygdomme på én slags afgrøder spredt sig til en anden. Derudover bruger han selektiv ukrudtsbekæmpelse, som minimerer mængden af ukrudt, men samtidigt gøder jorden til gavn for afgrøderne.

John har arbejdet med de agro-økologiske metoder så længe og med så gode resultater, at han i dag er en stor inspirationskilde for andre bønder i lokalområdet. Det har ført til, at han har deltaget i flere landbrugsmesser for at vise og fortælle om sit arbejde – og at han er blevet samarbejdspartner for NGO'en CREP Programme – én af VE's partnerorganisationer i Kenya. Dét samarbejde bliver endnu vigtigere i 2024, når VE tager hul på det nye internationale program, hvor der er særligt fokus på netop agro-økologi som klimatilpasningsmetode for småbønder.

En projektbåret forening med en robust økonomi

VedvarendeEnergi har en sund og robust økonomi. Med et årsresultat på 0,05 mio. har vi konsolideret os med en egenkapital på 2,71 mio. Det sikrer, at vi har likvide midler til at håndtere store, fluktuerende projekter.

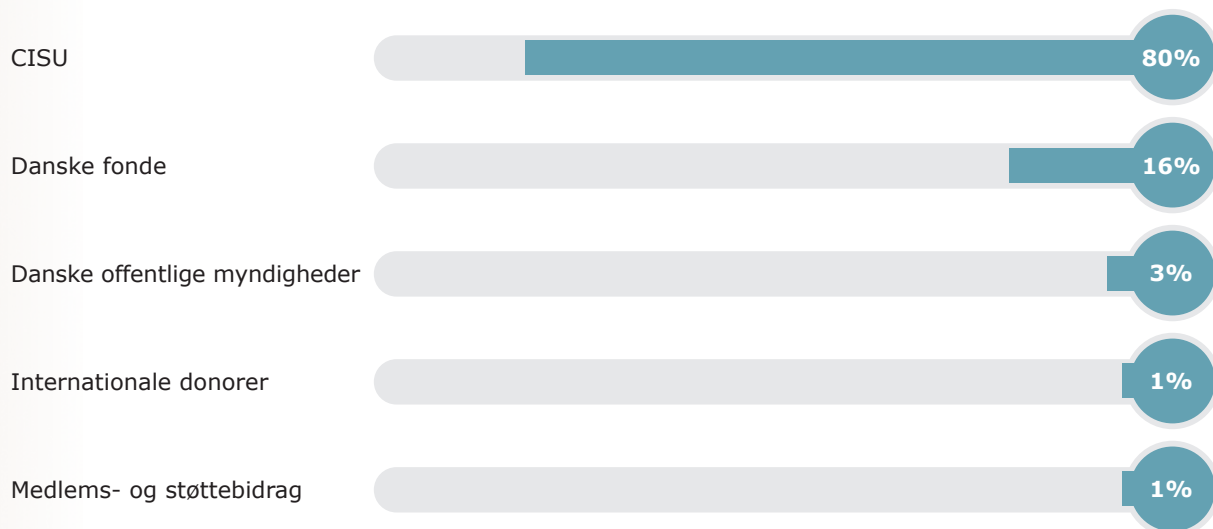
VedvarendeEnergi er langt overvejende en projektbåret forening. 98 procent af midlerne kommer fra danske og internationale donorer og fonde til konkrete projektaktiviteter, der er med til at omstille samfundet i en mere bæredygtig retning. Vi har en overvægt af internationale projekter i det globale syd, mens en mindre andel af vores aktiviteter foregår i Danmark – både på lokalt og nationalt plan.

Det hænger sammen med, at klimaforandringerne ikke har nationale grænser. De skaber derimod globale udfordringer, som kræver fælles løsninger til gavn for alle – og en retfærdig fordeling af ressourcer i hele verdenssamfundet. Derfor prioriterer VedvarendeEnergi i særlig grad vores internationale indsatser, hvor vi handler globalt for at løse de udfordringer, som vi i Danmark er med til at skabe.

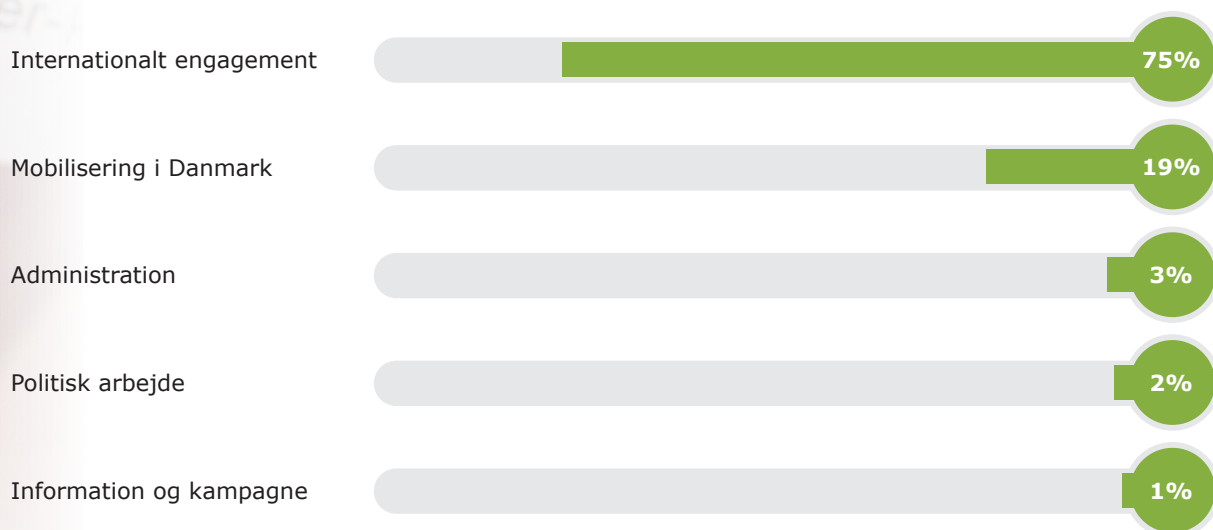
Samtidigt har vi fokus på at vores arbejde og aktiviteter skal spænde bredt – både ude i verden og hjemme i Danmark: Fra lokale miljøgrupper, der arbejder med klimaformidling i Sønderjylland til samarbejde med lokale organisationer om klimatilpasningstiltag i Kenya.

Alle aktiviteterne i foreningen varetages af et stort korps af frivillige og ansatte hos VedvarendeEnergi, og de mange grene af vores organisation – samt vores internationale partnere.

Her kommer pengene fra

Det bruger vi pengene til

Resultatopgørelse 2023

Indtægter	16,25 mio.
Udgifter	16,20 mio.
Årets resultat	0,05 mio.
Egenkapital	2,71 mio.

VedvarendeEnergi
Klosterport 4F, 1.sal, 8000 Aarhus C
CVR nr.: 8320 9313
Tlf: 86 76 04 44
Mail: ve@ve.dk

MIX
Papir fra
ansvarlige kilder
FSC® C011323